

[Vesterager.]

rerne faar her en Opgave at arbejde med, en Opgave, som er dansk Ingeniørkunst værdig, en Opgave, som helt og fuldt er stillet i Livets Tjeneste.

Bollerup Madsen: Jeg beklager, at det ikke har været muligt at faa større Tilslutning fra de vandbygningskyndige Medlemmer i Kommissionen til Spørgsmaalets Løsning ved et Sluseanlæg, altsaa Forslag II. Jeg betragter det nemlig som givet, at det nuværende Dragegab ved Thyborøn maa stoppes enten paa den ene eller anden Maade. Det er alt for kostbart at holde aabent, det kræver alt for store Ofre hvert Aar ved Oversvømmelser, Kystnedbrydning og Tilsanding, for slet ikke at tale om de Farer, der truer frem i Tiden. Selv om man nu ikke vil gaa saa vidt som til at sige, at Mors maaske en Dag ligger ude i Vesterhavet, fordi Havet har undermineret og bortskyllet de sidste Tanger, er Farerne alvorlige nok endda. Men alle disse Ulemper vil kunne afhjælpes ved et Sluseanlæg. Det er det mest hensynsfulde, fordi det løser Problemet til begge Sider, det bevarer Sejladsmuligheden, saa Havfiskeriet kan fortsættes, og man bliver Herre over Vandstanden inde i Fjorden og kan helt igennem beherske Forholdene. Men det hjælper jo ikke, saafremt man ikke i Udvalget kan overvinde de vandbygningskyndiges Betæneligheder, for saa tør man naturligvis som Lægmand ikke kræve det gennemført.

Nu ser jeg nok, at Landstingsmand Hauch har udtalt, at Landbruget alligevel kan fortsætte sin Virksomhed inde ved Fjordbredderne, idet der kan inddiges. Det kan der selvfølgelig nok, naar Staten og Lodsejerne vil betale, hvad det koster, men saa bør disse Omkostninger da ogsaa lægges til, hvad det koster at holde Thyborøn aaben.

Bliver Resultatet det, at man ikke kan enes om det Sluseanlæg, som de vandbygningskyndige fremdeles ikke tør gaa ind for, ser jeg ikke rettere, end at Resultatet maa blive en fuldstændig Lukning eller Flytning af det nuværende Løb. Men saa maa det næste sikkert ogsaa blive, at vi faar Hansthølmkanalen; for en fuldstændig Lukning mod Vest for Sejladser efter min Mening en for voldsom Ændring af det bestaaende. Jeg vilde heller ikke tro, at dette kan samle Flertal her i Tinget.

Der er ofte indvendt mod en Lukning eller Flytning af Udløbet, at det vil ødelægge Fiskeriet i Limfjorden. Om det er rigtigt, kan kun Fremtiden vise; men ser

man paa Fiskeriforholdene i Limfjorden før Gennembrudet ved Agger i 1825, saa lyder det ikke særlig sandsynligt. Fiskeriet i Limfjorden har nemlig lige siden 1825 været i rivende Tilbagegang, ja, selv i de sidste 50 Aar er denne Tilbagegang fortsat; alene Torskefiskeriet er gaaet tilbage med ni Tiendedele, Rødspættefiskeriet med to Trediedele, kun Aalefiskeriet er gaaet noget frem, nemlig med ca. en Trediedel.

Men gaar man saa længere tilbage i Tiderne og ser, hvorledes Fiskeriet var, medens der var lukket — det er naturligvis nogle Aar siden, men da der nu har været aabent i 117 Aar, maa man selvsagt gaa langt tilbage for at finde de Forhold, der har Interesse til Belysning af disse Spørgsmaal —, saa vil man se, hvorledes Fiskeriet dengang florerede, og man faar da et helt andet Billede. Saa langt tilbage som før Reformationen var der stor Strid mellem de katolske Bispesæder i Jylland om at skaffe sig Jordarealer ved Limfjordsbredderne for derigennem at faa Fiskeriet i Fjorden. Det var ikke blot Børglum-Bispen, der var om sig. Ogsaa Bisperne i Viborg, Aarhus og helt ned til Ribe kæmpede for at skaffe sig Jord langs Limfjorden. Fiskearter som Helt, Ørred, Laks, Sild og Aal var de hyppigst forekommende, og de havde Ord for at være af en særlig Fedme og Velsmag. Det hedder i de gamle Beretninger, at Limfjorden var Spisekammer for hele Danmark, hvad Fisk angik. Der var en saadan Rigdom, at Aal anvendtes som Værdimaaler i Limfjordsegnene. 24 Snese Aal regnedes for lig 1 Td. Hartkorn, og Chr. IV's Lensmand paa Jegindø skulde hvert Aar have udleveret 18 Pund fersk Aal i Landgilde af hver Mand paa Øen.

Hvor stor Betydning Fiskeriet havde for Befolkningen paa disse Tider, fremgaar maaske ogsaa ganske godt af et lille Jammerkrig, der kom fra Biskop Birkerød i Aalborg i 1703. Han sagde her, at det var umuligt for ham at skaffe sig en Lugekone, for alle Mennesker langs Limfjorden var saa optaget af Fiskeri og Fiskepakning, at ingen brød sig om en saadan Bagatel som at holde Biskoppens Have ren. Det er ganske betegnende for, hvor stærkt Befolkningen var optaget af Fiskeriet. Alene Sildefiskeriet var af en mægtig Betydning. Der var paa et Tidspunkt 30 store Silde-salterier ved Limfjordskysten, og i 1652 passerede 305 Skibsladninger Fisk ud af Limfjorden ved Hals Toldsted. Men det var ikke alene i gamle Tider; helt op til Gennembrudsaaaret var der en mægtig Fiskerigdom. Af Fiskeriberetningerne i de